

Handläggare: Kicki (Kristina) Berg
Telefon: 508 33599

Till
Utbildningsnämnden
2012- 03-14

Utvärdering av utbildning till barnskötare vid Farsta gymnasium

Anmälan.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande.

Utbildningsnämnden godkänner anmälan av utvärderingen av utbildning till barnskötare vid Farsta gymnasium.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Johanna Engman
Biträdande utbildningsdirektör
Avdelningschef
tillhandahållaravdelningen

Sammanfattning

Totalt har cirka 800 tillsvidareanställda i Stockholms förskolor deltagit i någon av fortbildningarna vid Farsta gymnasium under tiden 2005-2012. Under senare år har även anställda i fristående förskolor deltagit.

Barnskötarna upplever att de har mycket stor nytta av sin fortbildning. De anger mycket stora och positiva effekter av utbildningarna. De redogör för ökad självkänsla, utvecklad säkerhet i olika aspekter på yrkesrollen, ökad arbetslust m.m. Så gott som alla rekommenderar utbildningen till andra inom förskolan. Att fortbildningarna bedrevs på arbetstid var av största vikt för de flesta.

Ärendets beredning

Utvärderingen är framtagen av tillhandahållaravdelningen, enheten för förskolesamordning.

Bakgrund

Utbildningen till barnskötare vid Farsta gymnasium har bedrivits sedan 2005. Den är ett steg i arbetet med att utveckla den pedagogiska kvaliteten i stadens förskolor. Utvärderingen är genomförd för att undersöka effekten av utbildningen i det dagliga arbetet.

Totalt har cirka 800 tillsvidareanställda i Stockholms förskolor deltagit i någon av fortbildningarna vid Farsta gymnasium, Under senare år har även anställda i fristående förskolor deltagit.

Ärendet/Förvaltningens synpunkter

Beskrivning av de två fortbildningarna

1. **Barnskötarutbildning** för personal som saknar pedagogisk grundutbildning för arbete i förskola.
2. **Fördjupning** för utbildade barnskötare. De första åren erbjöds barnskötare med äldre utbildning en möjlighet att få sina kunskaper uppfräschade med en fördjupning i läroplanens målområden och pedagogisk dokumentation. De senare åren har fördjupningskursen haft inriktning mot det nya målet i förskolans läroplan: matematik, naturvetenskap och teknik.

Utbildningarna varvar erfarenhet, praktik och teori. De studerande är i skolan en dag och på sin arbetsplats fyra dagar i veckan. Lärandet på arbetsplatsen är en viktig del av utbildningen.

Utbildningsförvaltningen har nu via enkätundersökning¹ frågat samtliga studerande om vilken effekt fortbildningen har i arbetet i förskolan. Förvaltningen har också ställt frågor om i vilken omfattning som deltagarna fortsatt studera.

Syftet med enkäten är att undersöka effekten av fortbildningarna i det dagliga arbetet med det bakomliggande syftet att resultatet ska användas i planering av framtida utbildningsinsatser.

¹ Enkäten finns i bilagan.

Sammanfattning av undersökningens resultat

Barnskötarna upplever att de har mycket stor nytta av sin fortbildning. Det är stora och positiva effekter av utbildningarna som barnskötarna uppger. De redogör för ökad självkänsla, utvecklad säkerhet i olika aspekter på yrkesrollen, ökad arbetslust m.m. Så gott som alla rekommenderar utbildningen till andra inom förskolan. Att fortbildningarna bedrevs på arbetstid var av största vikt för de flesta.

Det är också många som instämmer i de mest positiva påståendena. Så här skriver en av barnskötarna i kommentarerna. *”Jag har verkligen varit ärlig när jag fyllt i full pott på varje fråga. Utbildningen var otroligt lärorik och givande. Tittade precis i mina papper och insåg att utbildningen hade ju faktiskt fått med allt som är modernt idag. Utbildar mig nu till förskollärare på Södertörn...”*

De som läst hel barnskötärobtildning är genomgående något mer positiva. Det kan säkert förklaras av att de hade mindre förkunskaper samt att de studerade ett helt år, istället för en termin.

Flera vet inte om deras chef värdesätter de kunskaper de fått via sin fortbildning. Detta beror delvis på att de har en ny chef. Resultatet betonar vikten av att chefer sätter sig in i vilka kompetensinsatser som deras personal tar och tagit del av och lyfter fram de studerandes nya kompetenser under och efter utbildningen.

Svarsfrekvensen var låg - 52 % eller 37 % - beroende på om man räknar med eller utan de som fått enkäten men inte öppnat sin e-post. Dock visar samstämmigheten i svaren från 245 barnskötare i spridda åldrar och jämnt fördelade mellan de två typerna av fortbildning att sannolikheten är stor att resultatet avspeglar åsikterna bland de flesta av dem som gått fortbildningarna.

Dåvarande Stockholms Utrednings och Statistikkontor (USK) gjorde 2007 på uppdrag av Kompetensfonden bland annat en utvärdering av de fortbildningar för förskolepersonal som fram till dess erbjudits. Även denna undersökning visar samma positiva bild, i en del fall till och med något mer positiv. Den här aktuella enkätundersökningen bekräftar att de positiva effekterna kvarstår över tid.

Sexton procent har fortsatt studera. Fyra femtedelar av dem anser att fortbildningen vid Farsta gymnasium bidrog till motivationen att fortsätta studera.

En enkät som denna kan sägas ha ett mått av självskattning inbyggd. De olika påståenden som barnskötarna skulle ta ställning till, i vissa fall sju år efter själva fortbildningen, leder till eftertanke och reflektion. Det har troligtvis bidragit till att så

många som 76 av barnskötarna avslutningsvis valt att skriva egna kommentarer (se bilagan). Av de 76 kommentarerna är två negativa.

Det goda resultatet visar att fortbildningarna har varit en mycket lyckad satsning. Så gott som samtliga, hela 98 %, av de som arbetar kvar inom förskola och fritidshemsverksamheten, arbetar kvar i Stockholm efter utbildningen.

Det är rimligt att anta att denna lyckade utbildningssatsning har kommit barnen till godo genom en mer utvecklad pedagogisk verksamhet. Även en av barnskötarna lyfter fram detta. *"De som vann är barnen förstås!!!"*

Framtiden

I januari 2013 påbörjades återigen en hel barnskötareutbildning vid Farsta gymnasium och en fördjupningskurs startar lite senare. Vetskapen om att de här fortbildningarna kommer att finnas kvar innebär säkert de studerandes arbetskamrater kan göra en större arbetsinsats en dag i veckan då kollegan är på utbildning, då de kan ha tilltro till att deras chans kommer.

Kompetensfonden kom 2004 fram till att cirka 500 fast anställda inom förskolan i egen regi saknade grundutbildning. År 2013 planerar förvaltningen att göra en ny inventering för att se hur behovet nu ser ut på sikt och om innehållet i fortbildningsinsatserna ska förändras utifrån aktuella förutsättningar.

Även en utveckling av fortbildningarna bör förvaltningen utarbeta i ett samarbete mellan sakkunniga i stadsdelsförvaltningarna, förskolechefer och lärarna vid utbildningen.

Det var 37 % av barnskötarna som inte öppnade något av de två e-postbrev som innehöll länk till denna undersöknings enkät. Det visar på bristande datorkunskaper och/eller bristande tillgång till datorer på arbetsplatsen, men också att det inte är självklart för dem att aktuell information skickas via e-post. Den nya stora utbildningsinsatsen på PIM inom förskolan kommer sannolikt att förändra detta.

Bilagor

"Utbildningen var den enskilt bästa förmånen med att jobba som barnskötare, förutom att få jobba med barn".

Undersökning om nyttan av fortbildning på arbetstid för barnskötare och
förskolepersonal utan pedagogisk grundutbildning.